

KADA «DEAL» NIJE «DEAL» - IV. DIO

Sinergijske zamke spajanja i akvizicija

Prognozirati realne sinergijske afekte je izuzetno zahtjevan posao. U akvizicijskoj groznici, manageri vrlo često rutinski precjenjuju iznose troškova i prihoda sinergije, i podcjenjuju poteškoće u njihovom ostvarenju. U nedavnom istraživanju dvije trećine uključenih managera je priznalo da su precijenili sinergijske efekte akvizicije/spajanja.

Upravo iz razloga precjenjivanja tih efekata, neke tvrtke su ih odlučile potpuno eliminirati, tj. uvesti takvo pravilo u svoju poslovnu politiku da se mogući sinergijski efekti jednostavno ne uzimaju u obzir kada se određuje vrijednost tvrtke. Iako je takav pristup donekle razumljiv, može biti štetan jer je izvjesno da će se neki sinergijski efekti ipak desiti – i njihovo zanemarivanje može kao rezultat donijeti poslovnu odluku da se odustaje od akvizicije.

Bolji pristup je koristiti *due di-*

ligence da bi se pažljivo razlikovale **različite vrste sinergijskih efekata**, a zatim procijeniti, kako njihovu potencijalnu vrijednost, tako i vjerojatnost ostvarenja. Takva procjena bi također trebala uključiti brzinu kojom se efekti mogu postići te neophodne investicije za njihovo ostvarenje.

Model koncentričnih krugova sinergijskih efekata

Ovoj dosta zahtjevnoj analizi je moguće pristupiti koristeći **model koncentričnih krugova**

– tzv. **sinergijsku mapu**. Sinergije u centru dolaze otklanjanjem dvostrukih funkcija, poslovnih aktivnosti i troškova – primjer je **kombiniranje** pravnih/HR timova, riznice, troškova uprave. Takve sinergije su najjednostavnije za ostvarivanje i ušteda u troškovima je najočitija upravo tu.

Sljedeći najbliži krug, u smjeru periferije, predstavljaju uštede ostvarene od rezanja zajedničkih operativnih troškova, poput distribucije, prodaje i nekih fiksnih troškova. Mnoga poduzeća će također realizirati većinu ovih ušteda.

U sljedećem krugu, još više udaljenom od centra, dolaze uštede od racionalizacije poslovanja, koje se obično teže postižu jer često uključuju značajna kadrovska i regulatorna pitanja.

U daljnjim, **perifernim sinergijskim krugovima** su efekti koje je dosta teško postići, a mogu

se ticati prodaje postojećih proizvoda kroz nove kanale, a zatim i prodaje novih proizvoda kroz nove kanale.

Postizanje sinergijskih efekata

Svaki krug nudi **potencijalne uštede**, ali što dalje od centra oni leže – teže ih je postići. **Kategorizacija sinergija** na ovaj način pruža koristan okvir za njihovo vrednovanje. Analitičari mogu dodijeliti svakom krugu potencijalnu vrijednost, kao i vremenski rok za izvedbu istih. Važno je istaći da ova analiza također uzima u obzir i **troškove** za postizanje sinergijskih efekata, kako u novcu, tako i vremenu.

S druge strane, neki manageri žele odložiti razmišljanja o mogućim sinergijskim efektima tek nakon što je «deal» potpisan. No, to je često ozbiljna pogreška. Planiranje integracije (kao i troškova za izvedbu istih) je među najvećim odrednicama konačnog uspjeha ili neuspjeha, a proglašavanje *due diligence* procesa potpunim je nemoguće bez uvida u ovu vrstu troškova.

Neki manageri žele odložiti razmišljanja o mogućim sinergijskim efektima tek nakon što je «deal» potpisan. No, to je često ozbiljna pogreška. Planiranje integracije, kao i troškova za izvedbu istih, je među najvećim odrednicama konačnog uspjeha ili neuspjeha.

Mladen Jančić

Trening programi:

- poslovno pregovaranje
- leadership
- key account management
- prodaja
- osobni razvoj
- train the trainer

Ulica grada Vukovara 284, Poslovni centar Almeria, Zagreb
Informacije: 01 551 0200 ili www.anglo-adria.com